

ԱՄԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԺ ԶՕՐ ԺՆՆԴԵԱՆ ՊԱՏԳԱՄԸ

Բ Ե Թ Ղ Ե Հ Է Մ Ի Ս Ո Ի Ր Բ Ա Յ Ր Է Ն

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ ՀԱՅՈՑ ՈՐ Ի ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԵՒ Ի ՍՓԻՒՌՍ ԱՇԽԱՐՀԻ

Ս. Ծննդեան այս հրաշապատում գիշերուան մէջ, նորէն մեր ականջներուն կը հնչէ հրեշտակներու բերնով մարդերու տըր-ւած երկնային հաւաստիքը. «Յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն»:

Խաղաղութեան այս պատգամը, ըզմանքն ու կարօտն է եղած դարերով տառապող սերունդներու, պատմութեան մութ եւ արիւնոտ ծփանքներուն դիմաց: Այդ աղեխարշ ճիշդ դարձեր է այսօր ցաւագին աղաղակ մը՝ միլիոններու հոգիէն բարձրացող:

Մեր Տիրոջ Ծննդեան օրերուն՝ երբ խաղաղութիւնն ու սէրը երազներ իսկ չէին մարդոց հոգիներուն, չկար աւելի քաղցր տենչ եւ սփոփանք քան խաղաղութեան ձայնը՝ որ պիտի գար խորտակելու արեան ալիքները եւ անուշելու թշուառութեան մռայլը մարդոց սիրտերուն:

Պատերազմը ոնիր է, իբրեւ ամենէն անգուր յայտնութիւնը ատելութեան՝ որ կ'որջանայ եւ կ'եռայ մարդոց հոգիներուն խորը: Հրեշտակները կը պատգամեն նոր օրէնքը կեանքին եւ ծնունդը խաղաղութեան եւ սիրոյ իշխանին, որ աշխարհ կու գար ոչ միայն մեր փրկութեան ի խնդիր, այլ որպէսզի ցնծար աշխարհը այն բանին համար, որ երազն է եղած դարերով բովանդակ մարդկութեան, վերածուելու սրտառուչ աղերսանքի մը՝ մարդոց շրթներուն վրայ:

Խաղաղութեան պակասը մեր օրերուն, պարտութիւնն է հոգիներուն, պարտութիւնը բարոյական յղացման, բոլորովին տարբեր մարմնեղէն դրութեան արտաբանումէն, ինչպէս էր ան մեզմէ դարեր առաջ: Մեր քաղաքակրթութիւնը, որուն պարծանքը ունինք, տխուր է խոստովանիլ թէ պատկերն է հսկայ անհեթեթութեան մը: Մենք այսօր ոչ միայն պատռած ենք բարոյական յղացման մեր խղճմտանքէն, այլ կը հպարտանանք մանաւանդ այդ

կործանումը փոխակերպելով նոր ֆալսֆակրթութեան մը: Ոնիրը տակաւ կը վերածուի գերագոյն խննդի մը, կշտացնելու մեր ներքին զագանը:

Խաղաղութեան պակասը պարտութիւնն է նաեւ մեր իմացականութեան, որ տակաւին երէկ հպարտութիւն մըն էր, որուն հիացին մէջն էր որ բացուեցան դռները նոր ժամանակներուն, մարդը Աստուծոյ տանելու ֆալցը նիգերով: Փակ են հոգեկան անհունութիւններու դռները, որոնց գոյութիւնը կասկածի տակ ձգելն էր որ մեզի բերաւ այս վիճակին: Մեր պապերը անգիտակ էին այսօրուան գիտութեան քէֆնիքին, փիզիքական ուժերու նարտաքապետութեան եւ հիւլէի հրաշքին. բայց անոնց սիրտերուն խորը դարեր շարունակ ապրեցան անհունութիւնները հոգիին, որոնց շնորհիւ կրցան դիմաւորել չարիքին ուժերը:

Հագար տարիներ առաջ մեր հոգին աւելի մօտ էր մեր մարմինին: Այսօր մեր միտքը կ'անգիտանայ հոգին: Մեր ներքին ու մեծ իրաւ ապրումները իրենց մարգարիտներէն պարպուած խեփորներու կը նմանին, նետուած ժամանակի աւազներուն վրայ: «Յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հանութիւն» այն ատեն կ'իրագործուի, երբ մենք գտնենք միջոցը մեր հոգիին քաֆուն ուժերը ազատագրելու. ա'յն ատեն մեր բոլոր տառապանքները պիտի հալին այս կախարդական գործողութեամբ:

Այս գիշեր թող նորէն հնչեն մեր հոգիներուն մէջ երկնահնչիւն այն ձայները՝ որոնք բարեբաստիկ օր մը երկրի վրայ լըսեցան Ծննդեան մութ ու անշուք այրին մօտ: Որքան անուշ եւ գեղեցիկ պիտի ըլլար կեանքը, եթէ մարդ անասնական նայուածով չնայէր անոր: Կեանքի ողբերգութիւնը կը սկսի հոն, երբ մարդիկ սինիք եւ եսամոլ զգացումէ մը կը նային իրարու:

Ժողովուրդ Հայոց, դուն դարերով խաղաղութեան ծարաւն ես ունեցեր, ազատութեան տենչանքին չափ բուռն եւ երկնիքին չափ խորունկ: Քեզի պարտադրուած պայմաններու արգասիքը չէ միայն պատնաւը այս ըղձաւորութեան, այլ որովհետեւ դուն հաւատացած ես թէ խաղաղութեան, սիրոյ եւ համերաշխութեան աշխարհի մը մէջ միայն կը պտղաբերին բոլոր գեղեցիկ արդիւնքները, եւ կ'իրագործուի Աստուծոյ թագաւորութիւնը:

Դուք, գաւակներ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ, որ կը հաւատաք Աստուծոյ Որդիի մարմնով երեւալուն, մեզի հետ միասին այս գիշեր ձեր երկիւղած էութեան խորքերէն անգամ մը եւս աղերսեցէ՛ք սիրոյ եւ խաղաղութեան իշխանին, որ փարատին մէզն ու մառախուղը, չֆանան չարիքն ու յուսահատութիւնը, տարագրին տազնապն ու տխրութիւնը աշխարհի երեսէն, եւ տիրապետէ սիրտերուն՝ սիրոյ, խաղաղութեան գրաւականը, որու մարմնացումն է այս գիշեր ծնող Մանուկը: